
NOTAT 2014 – 15

Verdiskapingen og sysselsettingen av jordbruket i Finnmark

OLE KRISTIAN
STORNES

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

NILF utgir en rekke publikasjoner

Årlig utkommer:

- «Driftsgranskingar i jord- og skogbruk»
- «Handbok for driftsplanlegging»
- «Utsyn over norsk landbruk. Tilstand og utviklingstrekk».
- «Mat og industri. Status og utvikling i norsk matindustri».

Resultater fra forskning og utredninger utgis i fire serier:

- «NILF-rapport» – en serie for publisering av forskningsrapporter og resultater fra større utredninger
- «Notat» – en serie for publisering av arbeidsnotater, delrapporter, foredrag m.m. samt sluttrapporter fra mindre prosjekter
- «Discussion paper» – en serie for publisering av foreløpige resultater (bare internettpublisering)
- «Artikler» – en serie for kortfattet publisering av resultater fra forskning og utredninger (bare internettpublisering).

NILF gir også ut:

- «Dagligvarehandel og mat»
- Regionale dekningsbidragskalkylar.

NILF er sekretariat for Budsjettnemnda for jordbruket som årlig gir ut:

- «Totalkalkylen for jordbruket» (Jordbrukets totalregnskap og budsjett)
- «Referansebruksberegninger»
- «Resultatkontroll for gjennomføringen av landbrukspolitikken»
- «Volum- og prisindeksar for jordbruket» som ligger på:

<http://www.nilf.no/PolitikkOkonomi/Nn/VolumPrisIndeksar.shtml>

NOTAT 2014–15

Verdiskapingen og sysselsettingen
av jordbruket i Finnmark

Ole Kristian Stornes

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Serie	Notat
Redaktør	Sjur Spildo Prestegard
Tittel	Verdiskapingen og sysselsettingen av jordbruket i Finnmark
Forfattere	Ole Kristian Stornes
Prosjekt	A940
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2014
Antall sider	27
ISBN	978-82-7077-899-7
ISSN	0805-9691
Emneord	jordbruk, verdiskaping, sysselsetting

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskningene i jord- og skogbruk.
- Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres av Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

På oppdrag fra Fylkesmannen i Finnmark har Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) gjennomført en analyse av «Verdiskaping og sysselsetting av jordbruket i Finnmark».

Dette notatet beskriver resultatene fra prosjektet. Notatet tar for seg verdiskapingen og sysselsettingen knyttet direkte til primærjordbruket. Innenfor ressursrammen for dette prosjektet har det ikke vært mulig å utføre grundige analyser av alle aspekter som belyses. Resultatene gir likevel en nyttig beskrivelse av verdiskapingen og sysselsettingen av jordbruket i Finnmark. Resultatene må brukes og tolkes med forsiktighet, siden de er beheftet med en ikke ubetydelig usikkerhet. Dette gjelder ikke minst tall på kommunenivå og for de minste driftsformene.

Prosjektleder for dette prosjektet og forfatter av notatet har vært Ole Kristian Stornes.

Oslo, desember 2014

Inger-Anne Ravlum
Direktør

Innhold

SAMMENDRAG	1
1 INNLEDNING.....	3
2 METODE OG DATA FOR BEREGNINGENE I PRIMÆRJORDBRUKET	5
2.1 Metode og data	5
2.2 Datagrunnlag	6
3 RESULTATER PRIMÆRJORDBRUKET	9
3.1 Produksjonsinntektene i 2014	9
3.2 Verdiskaping og sysselsetting i 2014	10
3.3 Resultater for ulike driftsformer	13
3.3.1 Mjølkeproduksjon	13
3.3.2 Sauehold.....	16
3.3.3 Andre driftsformer	17
3.4 Resultater beregnet per innbygger.....	17
3.5 Utvikling i verdiskaping og sysselsetting over år	18
3.5.1 Utvikling i mjølkeproduksjonen over tid	19
3.5.2 Utvikling av saueholdet over tid	20
3.5.3 Utvikling av andre produksjoner over tid	22
VEDLEGG	23
REFERANSER.....	27

Sammendrag

Hensikten med dette notatet har vært å vise hvor stor verdiskaping jordbruket i Finnmark står for. Tall for produksjonsinntektene og sysselsettingen er også med på å beskrive jordbrukets betydning i fylket.

De samlede produksjonsinntektene for de vel 300 gårdsbrukene i Finnmark er for 2014 beregnet til å være på nesten 290 millioner kroner. Av dette utgjør tilskudd 130 millioner kroner.

Begrepet verdiskaping er i dette notatet definert som «nettoprodukt til faktorpris», inkludert alle tilskudd. Dette er lik sum produksjonsinntekter i jordbruket (inkl. tilskudd) minus alle kostnader bortsett fra leid hjelp og jordleie. Det er gjort beregninger med utgangspunkt i data fra produksjonstilskuddsregisteret hos Landbruksdirektoratet og driftsgranskingene hos NILF. Verdiskapingen av jordbruket i Finnmark for 2014 er på nesten 120 millioner kroner.

Alta er den største jordbrukskommunen i Finnmark med en verdiskaping på 40 millioner kroner. Tana og Sør-Varanger er de nest største jordbrukskommunene i fylket med en verdiskaping på henholdsvis nesten 28 og nesten 14 millioner kroner.

Sysselsettingen i jordbruket i Finnmark er på omtrent 300 årsverk á 1 845 timer. Jordbruket i Alta kommune gir en sysselsetting på 100 årsverk, mens Tana kommune har omtrent 70 årsverk og Sør-Varanger kommune nesten 30 årsverk i jordbruket.

Mjølkeproduksjonen svarer for nesten 80 prosent av verdiskapingen i jordbruket i Finnmark. Verdiskapingen av mjølkeproduksjonen i fylket er vel 90 millioner kroner, og driftsformen gir sysselsetting for 200 årsverk. Produksjonsinntektene for de omtrent 110 mjølkeproduksjonsbrukene er over 220 millioner kroner. Alta er den største mjølkeproduksjonskommunen i Finnmark med en verdiskaping på 36 millioner kroner og deretter kommer Tana med 23 millioner kroner.

Det er sau på vel 110 bruk i Finnmark. Saueholdet i fylket har 53 millioner kroner i sum produksjonsinntekter, en verdiskaping på nesten 22 millioner kroner og driftsformen gir sysselsetting til 90 årsverk. Nesseby er den største sauekommunen i Finnmark med en verdiskaping på nesten 4 millioner kroner.

Mjølkeproduksjon og sauehold er de viktigste driftsformene i Finnmark. De andre driftsformene i jordbruket i fylket oppnådde til sammen en verdiskaping på knapt 3 millioner kroner i 2014, og de svarer for en sysselsetting på 10 årsverk.

Den relative betydningen av jordbruket er ofte større i utkantkommuner med et lite folketall enn i mange av de tettest befolkede kommunene i Finnmark. Tana og Nesseby er de kommunene som har høyest verdiskaping fra jordbruket utregnet per innbygger. Tana er her best med en verdiskaping per innbygger på nesten 10 000 kroner.

NILF har tidligere beregnet verdiskapingen og sysselsettingen av jordbruket i Finnmark for 2004 og 2009. Verdiskapingen av jordbruket i Finnmark var på 121 millioner kroner i 2004 hvis vi inflasjonsjusterer beregningene til 2014-verdi. I 2009 var verdiskapingen på 107 millioner kroner og i 2014 på 116 millioner kroner. Totalt gav jordbruket i Finnmark en sysselsetting på 535 årsverk i 2004. Sysselsettingen i jordbruket i Finnmark ble redusert til 367 årsverk i 2009 og deretter redusert til 301 årsverk i 2014. Det har skjedd en reduksjon i antall husdyr og i antall dekar jordbruksareal som er i drift de siste årene. Dessuten har gjennomsnittsbruket blitt større etter hvert, og det brukes stadig mer teknisk utstyr. Dette gjør at det kreves mindre manuell arbeidskraft.

Sauehold er den eneste av husdyrproduksjonene som har økt verdiskapingen over tid. I 2004 var verdiskapingen i saueholdet i Finnmark på nesten 14 millioner kroner, i 2009 på 21 millioner og i 2014 på nesten 22 millioner kroner. Tallene refererer seg til faste 2014-kroner. Antall sauer i fylket har gått noe ned, men lønnsomheten i produksjonen har blitt betydelig bedre i løpet av de siste 10 årene.

Mjølkeproduksjonen er den klart største og viktigste driftsformen i Finnmark. Verdiskapingen for denne produksjonen har blitt redusert fra 102 millioner kroner i 2004 til 92 millioner kroner i 2014. Begge tall er gitt i faste 2014-kroner. Sysselsettingen i mjølkeproduksjonen har gått ned fra 372 årsverk i 2004 til 203 årsverk i 2014.

1 Innledning

Jordbruket er en viktig næring i Finnmark. Samtidig er jordbruket under endring. Internasjonalt er det et press om deregulering av jordbruket og et krav om mer markedsbaserte løsninger.

Både for politikere, byråkrater, rådgivere, gårdbrukere og øvrige samfunnsmedlemmer vil det være nyttig å få kvantifisert jordbrukets betydning både på kommunalt og fylkeskommunalt nivå. Formålet med dette notatet er å tallfeste jordbrukets bidrag til verdiskaping og sysselsetting i de ulike geografiske områdene i Finnmark og i fylket samlet.

I dette notatet blir det også vist tall for de enkelte driftsformene i Finnmark. Dette gir et bilde av hvilke driftsformer som er av mindre og større viktighet med hensyn på verdiskaping og sysselsetting.

Vel 300 bruk fra Finnmark søkte om produksjonstilskudd per 31. juli 2014. Det er svært lite jordbruksproduksjon på bruk som ikke søker om produksjonstilskudd. Derfor har vi antatt at vi kan legge til grunn de brukene som søker om tilskudd.

Kapittel 3 viser resultatene for de beregningene som er gjort i forhold til selve primærjordbruket i Finnmark. I tillegg til tall for verdiskapingen og sysselsettingen i jordbruket, presenteres det også utregninger for de samlede produksjonsinntektene i næringen. Skogbruk, jakt og fiske og andre tilleggsnæringer knyttet til gårdsbrukene er holdt utenom.

NILF har i løpet av de siste 10 årene laget flere rapporter og notater som beskriver verdiskapingen og sysselsettingen av jordbruket i ulike fylker i landet. I de fleste tilfeller er det også foretatt en tilsvarende kartlegging av skogbruket og tilleggsnæringer. Dessuten er ringvirkningene av landbruket vanligvis også beregnet. Disse notatene og rapportene kan lastes ned fra NILFs hjemmeside på internett.

2 Metode og data for beregningene i primærjordbruket

For å finne ut nøyaktig hvor stor verdiskapingen i jordbruket er, måtte det ha vært laget en statistikk på grunnlag av regnskapene for alle bruk i Finnmark. Hvor stor sysselsettingen i jordbruket er i antall årsverk, kan helt riktig bare beregnes ved at alle gårdbrukerne regelmessig noterte hvor mye de arbeider i jordbruket. Det sier seg selv at et slikt opplegg ikke lar seg gjennomføre. I praksis må verdiskapingen og sysselsettingen beregnes på best mulig måte ut fra tilgjengelig datamateriale. Opplysninger fra representative utvalg kan være et godt grunnlag for slike beregninger.

2.1 Metode og data

Verdiskaping er et mye bruk uttrykk, særlig i politiske dokumenter og i dagspresse. Verdiskaping er vanligvis ikke et begrep eller mål i regnskaper, verken i bedriftsregnskap eller i sektor- og nasjonalregnskap. I følge Statistisk sentralbyrå kan «hver enkelt nærings bidrag til den samlede verdiskaping måles ved næringens samlede bruttoprodukt (definert som produksjon minus produktinnsats. Måles i basisverdi; det produsenten sitter igjen med etter at subsidier er mottatt og avgifter betalt).» (SSB, 2014).

I bruttoproduktet vil produktsubsidier, for eksempel pristilskudd, inngå, mens tilskudd som ikke kan henføres til et bestemt produkt, ikke er med. Dette vil ha betydning for jordbruket der produktuavhengige tilskudd utgjør en vesentlig del av de totale tilskuddene. I den grad produktuavhengige tilskudd er betaling for produksjon av fellesgoder som samfunnet ønsker, vil det kunne argumenteres for å ta med disse tilskuddene i en vurdering av verdiskaping i jordbruket.

Avskrivninger er ikke trukket fra i bruttoproduktet. Brutttoproduktet er således et uttrykk for hvor mye som er igjen av produksjonsverdien til betaling for de primære innsatsfaktorene jord, kapital og arbeid. Brutttoproduktet skal dekke avskrivninger og renter, lønn for ansatte og betaling for eiernes eget arbeid, og det skal eventuelt gi en fortjeneste. Avskrivninger er en «nødvendig» kostnadspost på lengre sikt, selv om det er mulig å «leve på avskrivninger» på kort sikt.

Når en vil beregne verdiskaping ut fra regnskaper, som for eksempel driftsgranskningene, kan en ta utgangspunkt i følgende sammenhenger:

Sum inntekter (produksjonsinntekter), jordbruket
+ Familiens arbeid på nyanlegg
- Sum kostnader (ekskl. avskrivninger), jordbruket
+ Kostnader, leid hjelp
+ Kostnader, jordleie
= «Bruttoprodukt til faktorpris» (hvor tilskudd er inkludert)
- Sum avskrivninger, jordbruket
= «Nettoprodukt til faktorpris» (hvor tilskudd er inkludert)
= Faktorinntekt

Lien m.fl. (2004) benyttet samme definisjon og opplegg i en analyse av verdiskaping og sysselsetting i jordbruket i Hedmark. Når en benytter disse sammenhengene, får en resultater som er noenlunde i samsvar med for eksempel nasjonalregnskapet, men det er ikke helt samsvar.

I dette notatet er det fokusert mest på «nettoprodukt til faktorpris». Når ikke annet er sagt, er det dette resultatmålet vi legger til grunn når vi omtaler «verdiskaping». Vi har også tatt med tall for produksjonsinntekter. Dersom produksjonen skjer i hovedsak på egne ressurser, vil produksjonsinntekter være en god indikator på verdiskapingen. I tilfeller der produksjonen i stor grad er basert på innkjøpte ressurser, vil produksjonsinntekter være en dårlig indikator på den verdiskaping som skjer i en bedrift, næring eller region.

For å beregne verdiskapingen har vi tatt utgangspunkt i data fra produksjonstilskuddsregistret hos Landbruksdirektoratet og driftsgranskingene hos NILF. Produksjonstilskuddsregisteret for 31. juli 2013 er brukt for å finne antall dekar potet og grønnsaker (Landbruksdirektoratet, 2013). For alle andre produksjoner har vi brukt registeret for søknadsomgangen 1. januar 2014 (Landbruksdirektoratet, 2014).

Økonomien i jordbruket påvirkes selvfølgelig av de naturgitte forholdene i det enkelte år. Et godt avlingsår slår selvfølgelig positivt ut økonomisk i forhold til et år med dårlige avlinger. For å utjevne disse årlige svingningene, burde en ideelt sett bruke resultatet fra flere år som grunnlag for beregningene.

2.2 Datagrunnlag

Som grunnlag for våre beregninger har vi brukt driftsgranskingene for 2012. Tallene for 2012 er justert til 2014-nivå når det gjelder prisene på melk, kjøtt, ull og planteprodukter. Det samme er gjort for kostnadene. Produksjonstilskudd er beregnet ved å bruke tilskuddssatsene for 2014.

I driftsgranskingene for jordbruket var det med 10 mjølkebruk fra Finnmark i 2012. Tabell 2.1 viser verdiskapingen for gjennomsnittsbruket i fylket med 25,5 årskyr. Verdiskaping per årsku justert til 2014-nivå var på 33 871 kroner. Arbeidsforbruket per årsku var på 134 timer. Disse tallene har vi brukt for beregningene av verdiskaping og sysselsetting av melkeproduksjonen i alle kommunene i Finnmark utenom Alta.

Mjølkesone I består av kommunene Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen i Troms og Alta i Finnmark. I driftsgranskingene er det med 3 mjølkebruk fra sone I fra Troms og 6 bruk fra Alta i Finnmark. Vi har brukt gjennomsnittstallene for alle de 9 mjølkebrukene i sone I som grunnlagsdata i våre beregninger for Alta kommune. Disse brukene hadde 27,3 årskyr i gjennomsnitt og en verdiskaping per årsku på 31 249 kroner målt til 2014-nivå.

Tabell 2.1 Verdiskaping og sysselsetting for et bruk med 25,5 kyr i Finnmark

	Verdiskaping, kr	Arbeidsforbruk, timer
Planteproduksjonsinntekter	32 901	
Husdyrinntekter	1 114 483	
Tilskudd	874 337	
Andre jordbruksinntekter	10 753	
Sum produksjonsinntekter	2 032 474	
Familiens arbeid på nyanlegg	10 167	
Kostnader i jordbruket ekskl. avskrivninger	-1 132 948	
Leid arbeid	99 144	
Jordleie	6 685	
Bruttoprodukt	1 015 522	
Avskrivninger jordbruket	-153 154	
Nettoprodukt (verdiskaping)	862 367	
Arbeidsforbruk i jordbruket		3 405

Tabell 2.2 viser gjennomsnittstall for verdiskaping og sysselsetting for mjølkeproduksjon i Nord-Troms og Finnmark og sauehold i Nord-Norge. Tallene er beregnet på bakgrunn av driftsgranskingene i jordbruket.

Gjennomsnittstallene i tabell 2.2 for mjølkeproduksjon og sauehold er forholdsvis sikre. De minste brukene er ikke representert i driftsgranskingene. Dette gjør at vi ikke har tall for små sauebruk, noe som det finnes en del av i Finnmark.

Tabell 2.2 Produksjonsinntekter, verdiskaping og arbeidsforbruk for ulike typer bruk i Nord-Norge

Brukstørrelse og region	Produksjonsinntekter, kroner	Verdiskaping, kroner	Arbeidsforbruk, timer
Mjølkeproduksjon 27,3 årskyr sone 9	2 163 756	851 719	3 635
Mjølkeproduksjon 25,5 årskyr i Finnmark	2 032 474	862 367	3 405
155,2 vinterfôra sau Nord-Norge	737 025	336 616	1 994
103,9 vinterfôra sau Nord-Norge	515 437	191 652	1 724
206,4 vinterfôra sau Nord-Norge	958 890	489 747	2 259

For andre produksjoner er tallene som en har lagt til grunn for beregningene, mer usikre fordi vi har få bruk med i driftsgranskingene fra Finnmark og fra Nord-Norge. Her har det vært nødvendig også å bruke tall fra bruk i Trøndelag og på Østlandet. For disse driftsformene er det gjort noen justeringer for å få best mulige tall for Finnmark. Satsene for distriktstilskudd på produktene, som er gjeldende for Finnmark, er lagt til grunn. Det er også tatt hensyn til at grunnprisen på kjøtt i Nord-Norge er lavere enn i resten av landet og at det motsatte er tilfelle for kraftfôrprisen. Lønnskostnadene er justert noe ned fordi Nord-Norge har lavere satser for arbeidsgiveravgift enn resten av landet. De fleste kostnadene ellers er skjønsmessig økt noe fordi det må antas at de nordnorske brukene har noe høyere tall for enkelte kostnadsposter enn tilsvarende bruk i Trøndelag og på Østlandet.

I våre beregninger av verdiskaping og sysselsetting har vi brukt driftsgranskings-tallene for 2012 og hentet opplysninger om dyretall fra produksjonstilskuddsregisteret for 1. januar 2014. For planteproduksjon har vi brukt tall fra 31. juli 2013.

3 Resultater primærjordbruket

Det er blitt beregnet tall for produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting av jordbruket for hver av de 19 kommunene i Finnmark. Her er det store variasjoner. Det finnes noen få store jordbrukskommuner. I fem kommuner i Finnmark er det ingen som har søkt om produksjonstilskudd i jordbruket.

3.1 Produksjonsinntektene i 2014

Verdiskapingen av jordbruket er blitt definert i kapittel 1. Produksjonsinntektene inngår som en viktig størrelse i dette begrepet. I dette kapitlet blir produksjonsinntektene i jordbruket i Finnmark beskrevet nærmere. Produksjonsinntekter er verdien av varer og tjenester som er produsert i løpet av året pluss tilskudd fra det offentlige. I produksjonsinntektene inngår verdien av det som er solgt eller tatt ut til forbruk, korrigert for endringer i lagerbeholdningene av disse produktene.

Tabell 3.1 viser at de samlede produksjonsinntektene i jordbruket i Finnmark er på nesten 286 millioner kroner. Av dette utgjør tilskudd 132 millioner kroner eller nesten halvparten av de samlede produksjonsinntektene. Husdyrproduksjonsinntektene i Finnmark er på 146 millioner kroner og planteproduksjon og andre aktiviteter skaper produksjonsinntekter på til sammen 8 millioner kroner.

Tabell 3.1 Produksjonsinntektene i jordbruket i Finnmark, mill. kroner

	Plante- produksjons- inntekter	Husdyr- produksjons- inntekter	Tilskudd	Andre inn- tekter	Sum pro- duksjons- inntekter
Finmark	5	146	132	3	286

De produksjonstilskudd som gårdbrukerne mottar, kan vi dele i direkte tilskudd og pristilskudd. I pristilskudd inngår distriktstilskudd og grunntilskudd på kjøtt og mjølk. Pristilskuddene utgjør for Finnmark 46 millioner kroner mens de direkte tilskuddene er på 86 millioner kroner.

Tabell 3.2 viser produksjonsinntektene i jordbruket i de forskjellige kommunene i Finnmark. Alta kommune er den klart største jordbrukskommunen i Finnmark. I Alta er sum produksjonsinntekter i jordbruket beregnet til å være omtrent 102 millioner kroner. Tana er den nest største jordbrukskommunen i Finnmark med produksjonsinntekter på 67 millioner kroner. Deretter kommer kommunene Sør-Varanger, Porsanger og Vadsø med produksjonsinntekter på henholdsvis 33, 21 og 15 millioner kroner.

Tabell 3.2 Produksjonsinntektene i jordbruket i Finnmark, mill. kroner

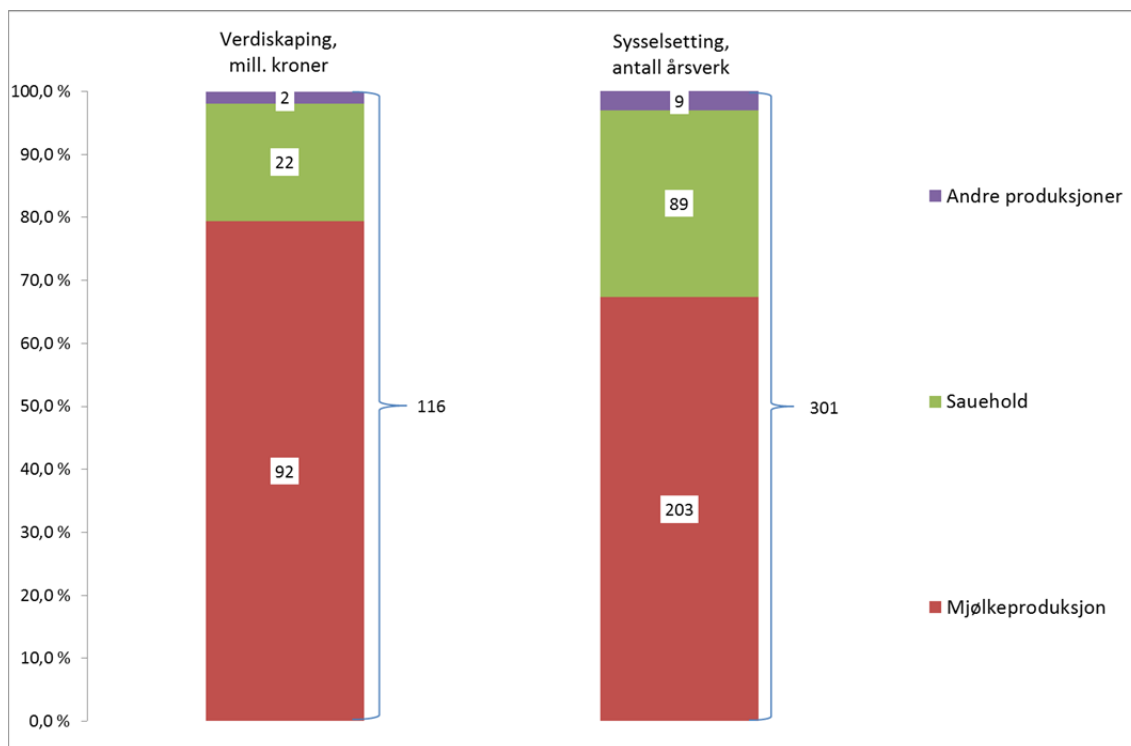
Kommune	Produksjons- inntekter	Kommune	Produksjons- inntekter
Vardø	3	Karasjok	14
Vadsø	15	Lebesby	11
Hammerfest	3	Gamvik	1
Kautokeino	6	Berlevåg	0
Alta	102	Tana	67
Kvalsund	1	Nesseby	10
Porsanger	21	Sør-Varanger	33

3.2 Verdiskaping og sysselsetting i 2014

Vi har gjort beregninger for alle de 14 kommunene i Finnmark med jordbruksproduksjon. Beregningene er relativt sett mer usikre jo mindre geografisk nivå vi er på. Spesielt er tallene på kommunalt nivå usikre når det gjelder de driftsformene som betyr relativt lite totalt sett. Dette gjelder bl.a. de rene planteproduksjonene og fjørfeproduksjonen. Vi har regnet på disse produksjonene også for hver kommune. Tallene for disse vil ikke bli presentert for seg selv i dette notatet, men de inngår i totaltallene.

Verdiskapingen i jordbruket i Finnmark er på vel 110 millioner kroner, og sysselsettingen er på om lag 300 årsverk. I figur 3.1 er verdiskapingen og sysselsettingen av de ulike driftsformene i jordbruket i Finnmark framstilt i et søylediagram. Søylene til venstre i diagrammet viser verdiskapingen av de ulike driftsformene i jordbruket i Finnmark. Søylene til høyre viser hvor mange årsverk arbeidsforbruket i de ulike driftsformene representerer.

Mjølkeproduksjonen er den klart viktigste driftsformen i Finnmark med 79 prosent av verdiskapingen og 67 % av sysselsettingen. Saueholdet har også betydning i Finnmark og skaper verdier for over 20 millioner kroner og gir arbeid for nesten 90 årsverk. De andre driftsformene som svinehold, fjørfeproduksjon, kjøttproduksjon på storfe og planteproduksjoner står bare for 2 % av verdiskapingen av jordbruket i Finnmark, mens de står for 9 prosent av sysselsettingen i Finnmark.

Figur 3.1 Verdiskaping og sysselsetting av de ulike driftsformene jordbruket i Finnmark i 2014

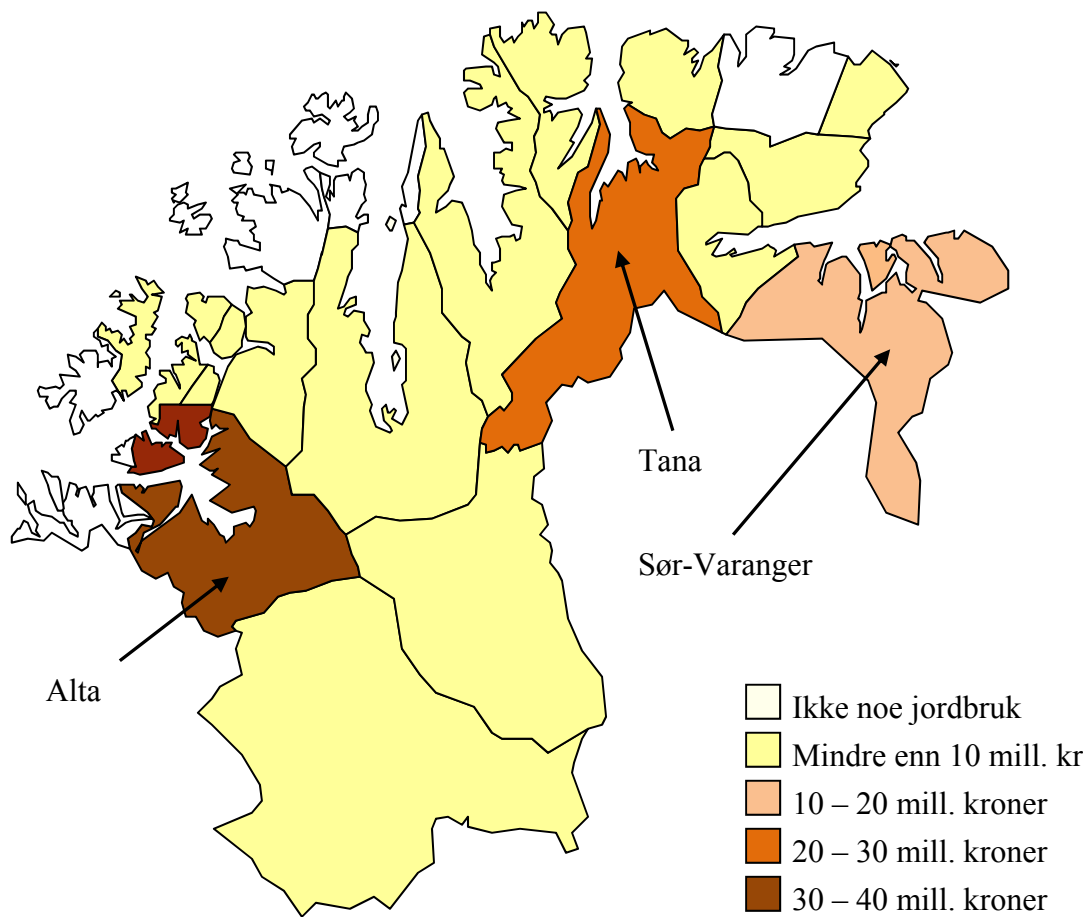
Det er stor variasjon mellom de ulike kommunene i Finnmark når det gjelder jordbruket. I enkelte kommuner er jordbruket en betydelig næring, mens det i andre kommuner er få gårdsbruk i drift. I fem kommuner i Finnmark er det ingen bruk som søker om produksjonstilskudd.

Alta kommune er den største jordbrukskommunen i Finnmark. Jordbruket i Alta har en verdiskaping i 2014 på 40 millioner kroner. Dette er 34 % av jordbrukets verdiskaping i hele Finnmark fylke.

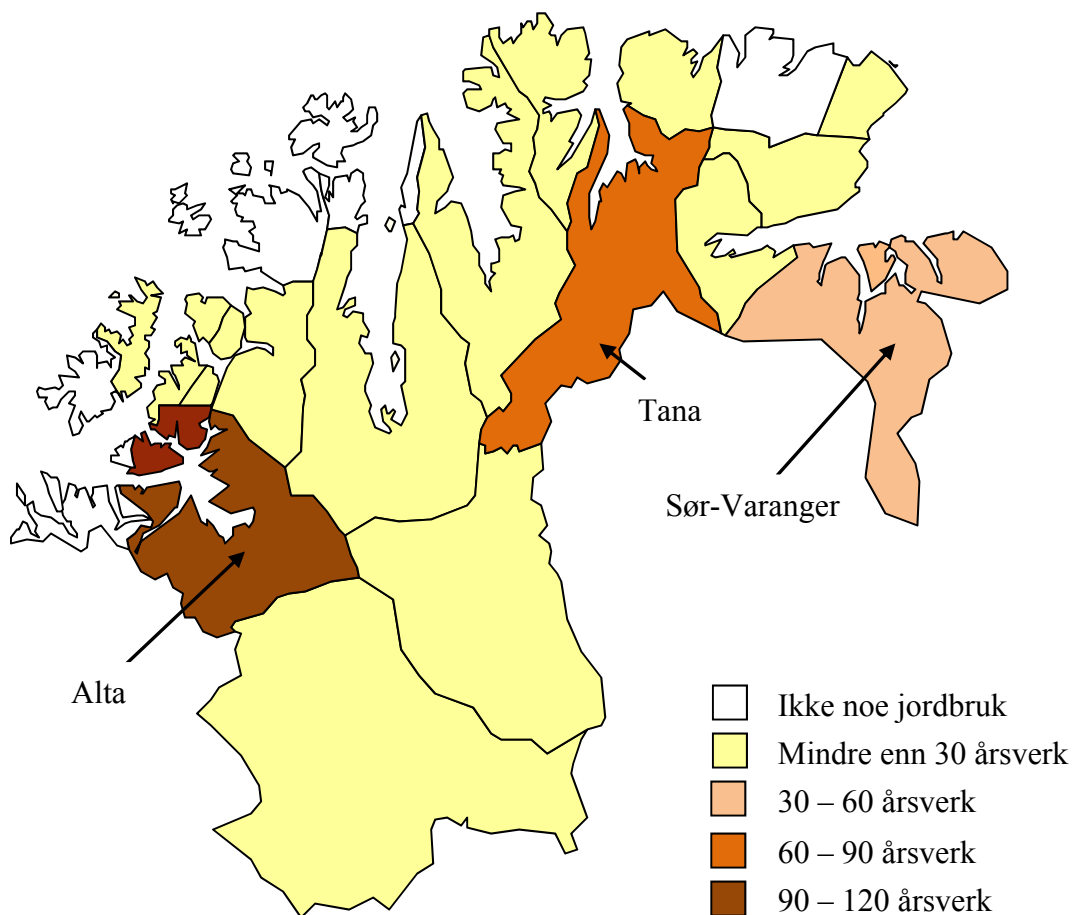
Figur 3.2 gir en oversikt over hvilke kommuner som har størst verdiskaping i jordbruket i Finnmark. Tana er den nest største jordbrukskommunen i Finnmark med en verdiskaping på 28 millioner kroner. Deretter kommer Sør-Varanger med en verdiskaping på 14 millioner kroner og Porsanger med 8 millioner kroner.

Jordbruket i Alta gir en sysselsetting på om lag 100 årsverk. Figur 3.3 gir en grov oversikt over hvilke kommuner i Finnmark som har flest arbeidsplasser i jordbruket og hvilke kommuner hvor jordbruket betyr mindre.

Tana har en sysselsetting i jordbruket på omtrent 70 årsverk, mens jordbruket i Sør-Varanger og Vadsø gir henholdsvis 27 og 17 årsverk.

Figur 3.2 Verdiskaping av jordbruket i forskjellige kommuner i Finnmark

Figur 3.3 Sysselsetting av jordbruket i de ulike kommunene i Finnmark

3.3 Resultater for ulike driftsformer

Mjølkeproduksjon og sauehold er de viktigste driftsformene i jordbruket i Finnmark. Det er lite av svineproduksjon, ren kjøttproduksjon på storfe og potetproduksjon. Fjørfe er det også lite av i Finnmark, og det samme gjelder for grønnsaker og bær.

3.3.1 Mjølkeproduksjon

Tabell 3.3 viser hvordan verdiskapingen og sysselsettingen er for de brukene som driver med mjølkeproduksjon i Finnmark.

Tabell 3.3 **Produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting for mjølkeproduksjonsbrukene i Finnmark**

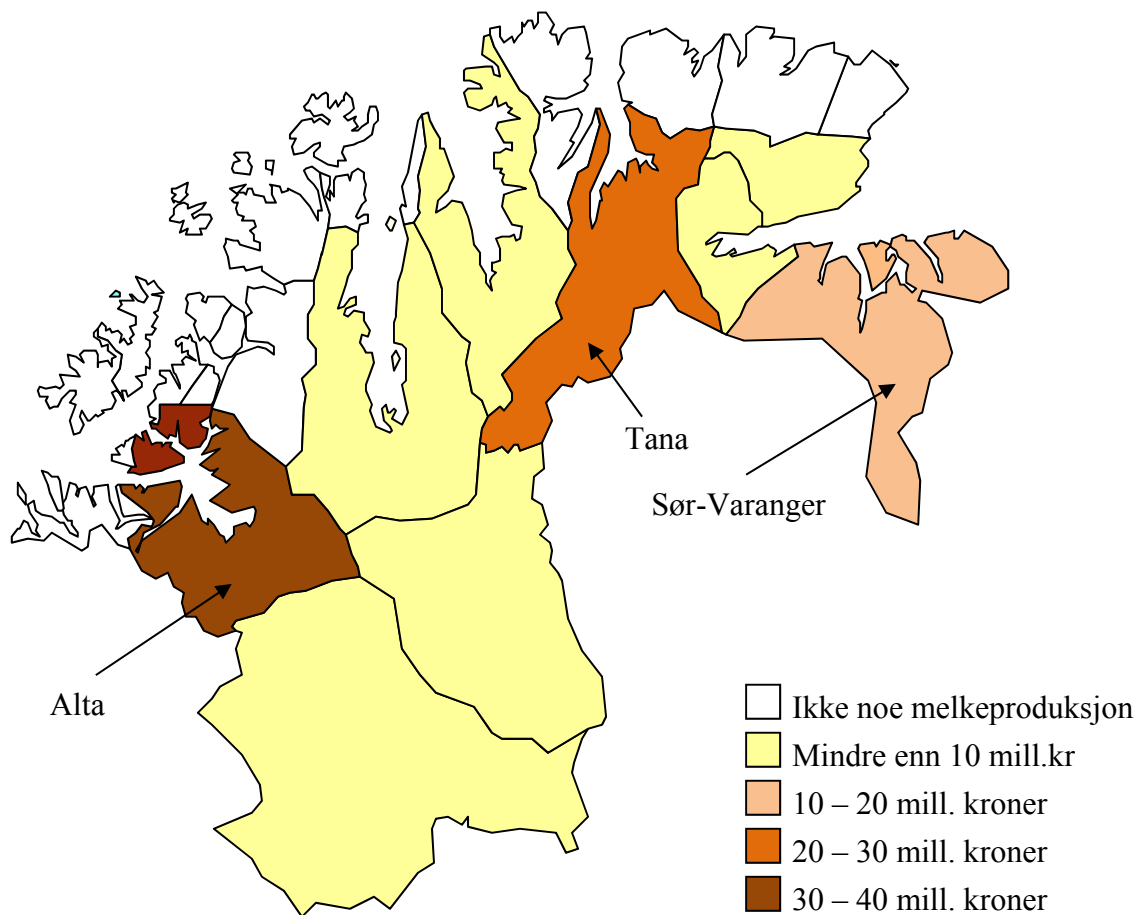
	Antall bruk	Prod.inntekter, mill. kr	Verdiskaping, mill. kr	Arbeidsforbruk, Årsverk
Finmark	109	223	92	203

Det er 109 mjølkeproduksjonsbruk i Finnmark. Disse brukene står for en verdiskaping på vel 90 millioner kroner. Sysselsettingen på mjølkeproduksjonsbrukene i fylket er beregnet til omtrent 200 årsverk. De samlede produksjonsinntektene for mjølkeproduksjonsbrukene i Finnmark er på vel 220 millioner kroner.

I gjennomsnitt står hvert mjølkeproduksjonsbruk i Finnmark for en verdiskaping på ca. 843 000 kroner. Gjennomsnittsstørrelsen for Finnmarksbrukene var 25,7 kyr.

På mjølkeproduksjonsbrukene står husdyrholdet for 55 % av inntektene og tilskuddene for 43 %. Planteproduksjon og andre inntekter utgjør to prosent av produksjonsinntektene.

Alta er den største mjølkeproduksjonskommunen i Finnmark med en verdiskaping på 36 millioner kroner. Deretter kommer Tana med 23 millioner kroner i verdiskaping og Sør-Varanger med 13 millioner kroner. Figur 3.4 viser en grov oversikt over hvor stor mjølkeproduksjonen er i de ulike kommunene i Finnmark.

Figur 3.4 Verdiskapingen av mjølkeproduksjonen i de ulike kommunene i Finnmark

3.3.2 Sauehold

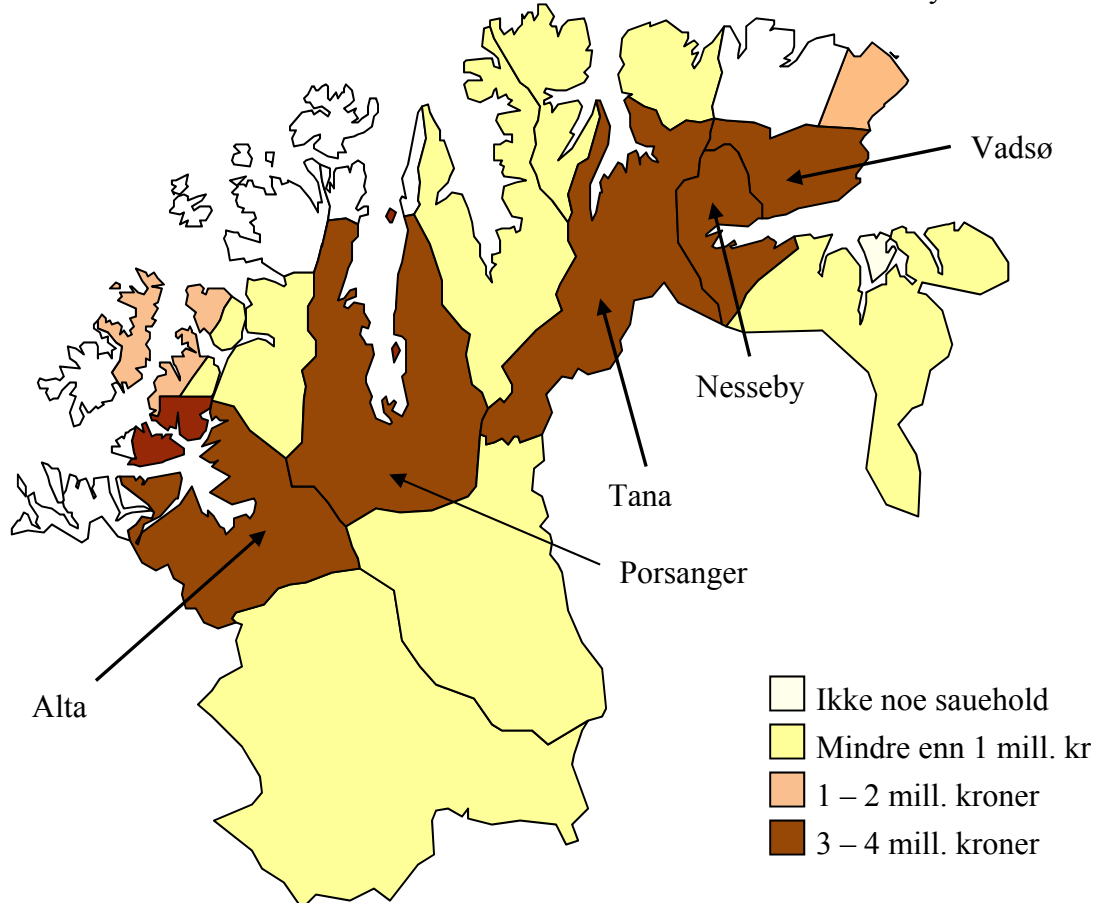
I Finnmark var det 112 bruk som søkte om produksjonstilskudd for sau i 2014. Tabell 3.4 viser antall årsverk og verdiskapingen av saueholdet i Finnmark.

Verdiskapingen av saueholdet i Finnmark er på 22 millioner kroner. Sauebrukene i Finnmark gir en sysselsetting på omtrent 90 årsverk. Av de samlede produksjonsinntektene utgjør tilskudd 65 %, husdyrprodukter 31 % og planteprodukter og andre inntekter fire prosent.

Tabell 3.4 Produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting for sauebrukene i Finnmark

	Antall bruk med sau	Prod.inntekter, mill. kr	Verdiskaping, mill. kr	Arbeidsforbruk, Årsverk
Finnmark	112	53	22	89

Nesseby er den største sauekommunen i Finnmark med en verdiskaping på 3,7 millioner kroner. Deretter følger Tana med 3,4 millioner kroner og Vadsø med 3,3 millioner kroner i verdiskaping. Figur 3.5 viser en oversikt over hvor viktig saueholdet er i de ulike kommunene i Finnmark. Sauehold finnes sau i 14 av de 19 kommunene i fylket.

Figur 3.5 Verdiskapingen av saueholdet i de ulike kommunene i Finnmark

3.3.3 Andre driftsformer

Vi har her valgt å slå sammen driftsformene storfekjøtt, svinehold, fjørfe, potet og grønnsaker. Til sammen står disse driftsformene etter våre beregninger for en verdiskaping på 2 millioner kroner og for en sysselsetting på 9 årsverk. Dette fremgår av tabell 3.5. Tallene for driftsformene fjørfe, potet og grønnsaker er forholdsvis usikre.

Tabell 3.5 Produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting på bruk med svinehold, fjørfe, korn, potet og grønnsaker i Finnmark

	Prod.inntekter, mill. kr	Verdiskaping, mill. kr	Arbeidsforbruk, Årsverk
Finmark	10	2	9

3.4 Resultater beregnet per innbygger

Tidligere i dette kapittelet er produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsettingen i jordbruket presentert i absolutte tall for kommunene i Finnmark. Men kommunene er svært ulike både når det gjelder folketall og når det gjelder areal. Den relative betydningen av jordbruket er ofte større i utkantkommuner med et lite folketall enn i bykommunene i Finnmark.

I Finnmark bor det omtrent 75 000 innbyggere. Jordbruket i Finnmark gir en sysselsetting på vel 8 timer per innbygger. Produksjonsinntektene og verdiskapingen i jordbruket i Finnmark er utregnet til å være henholdsvis 3 800 og 1 540 kroner per innbygger.

De folkerike kommunene kommer i de fleste tilfeller langt nede på listen når det gjelder verdiskaping i jordbruket regnet per innbygger. Alta er den største jordbrukskommunen i Finnmark absolutt sett, men er bare den sjette beste kommunen i Finnmark målt i verdiskaping per innbygger. I følge tabell 3.6 er verdiskapingen i jordbruket i Alta på omtrent 2 000 kroner per innbygger. Tilsvarende tall for Tana er 9 600 kroner per innbygger. Arbeidsforbruket i jordbruket i Tana er 44 timer per innbygger.

Tabell 3.6 Verdiskaping og sysselsetting per innbygger i enkelte kommuner i Finnmark

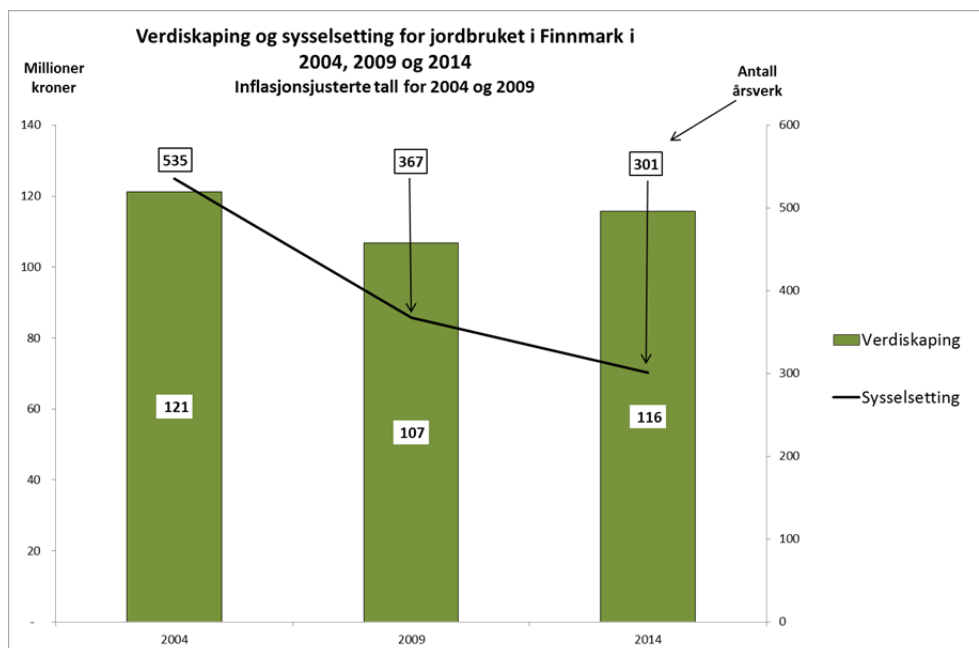
Kommune	Produksjonsinntekt per innbygger, tusen kroner	Verdiskaping per innbygger, tusen kroner	Arbeidsforbruk i jord- bruket per innbygger, timer
Tana	23 300	9 600	44
Nesseby	11 300	5 100	28
Lebesby	8 200	2 500	14
Karasjok	5 100	2 200	9
Porsanger	5 300	2 100	12
Alta	5 100	2 000	9

Nesseby kommune har bare vel 900 innbyggere og kommer langt opp på listen over de kommunene i Finnmark som har størst verdiskaping i jordbruket per innbygger. I Nesseby er sum produksjonsinntekter i jordbruket 11 300 kroner per innbygger, mens verdiskapingen i samme næring er på 5 100 kroner og sysselsettingen 28 timer per innbygger. Av andre kommuner i Finnmark med forholdsvis stor verdiskaping i jordbruket regnet ut per innbygger, er Lebesby, Karasjok og Porsanger. Disse kommunene har en befolkningsstørrelse som varierer fra 1 300 til 4 000 mennesker.

3.5 Utvikling i verdiskaping og sysselsetting over år

I delkapitlene foran har vi beskrevet verdiskapingen og sysselsettingen i jordbruket i Finnmark i 2014. Nå vil vi også vise hvordan jordbruket har utviklet seg over tid. Det blir stadig færre bruk som driver aktivt jordbruk i Finnmark. I 2004 var det 407 bruk som søkte om produksjonstilskudd, i 2009 var det 348 bruk og i 2014 finner vi 326 bruk i produksjonstilskuddsregisteret. Jordbruksareal i drift er redusert fra vel 98 000 dekar i 2004 til vel 96 000 dekar i 2009. I 2014 ble det søkt om produksjonstilskudd for vel 95 000 dekar.

Figur 3.6 viser hvordan verdiskapingen og sysselsettingen i jordbruket for 2014 var sammenlignet med tilsvarende tall for 2004 og 2009. Tallene for verdiskapingen i 2004 og 2009 er inflasjonsjustert til 2014-verdi ved hjelp av konsumprisindeksen. Verdiskapingen i jordbruket er redusert noe over år. I 2004 var verdiskapingen i jordbruket i Finnmark 121 millioner kroner målt i 2014-kroner. Dette tallet ble redusert til 116 millioner kroner i 2014.

Figur 3.6 Verdiskaping og sysselsetting for jordbruket i Finnmark i 2004, 2009 og 2014. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009

Arbeidsforbruket i jordbruket ble redusert betydelig fra vel 530 årsverk i 2004 til omtrent 300 årsverk i 2014. Jordbruket er noe redusert hvis vi ser på areal som er i drift og antall husdyr. Dessuten har vi fått et mer rasjonelt jordbruk med stadig større bruk og

mer bruk av teknisk utstyr. Men denne utviklingen har også ført til at jordbrukets betydning for sysselsetting og bosetting har blitt redusert over tid.

Seks av kommunene i Finnmark har høyere verdiskaping av jordbruket i 2014 enn i 2004. For resten av kommunene har det vært en redusert verdiskaping over tid. Tabell 3.7 viser hvordan utviklingen har vært for de største jordbrukskommunene i Finnmark, Nesseby kommune har økt verdiskapingen i jordbruket fra 1,6 millioner kroner i 2004 til nesten 4,7 millioner kroner i 2014. Saueholdet er den viktigste driftsformen i denne kommunen. Sauetallet i Nesseby har økt fra 860 sauer per 1. januar 2004 til 1 700 sauer per 1. januar 2014. Dessuten er lønnsomheten i saueholdet i følge våre beregninger betydelig bedre i 2014 enn i 2004. De største jordbrukskommunene i Finnmark, Alta, Tana, Sør-Varanger og Porsanger, har litt lavere verdiskaping i jordbruket i 2014 sammenlignet med 2004.

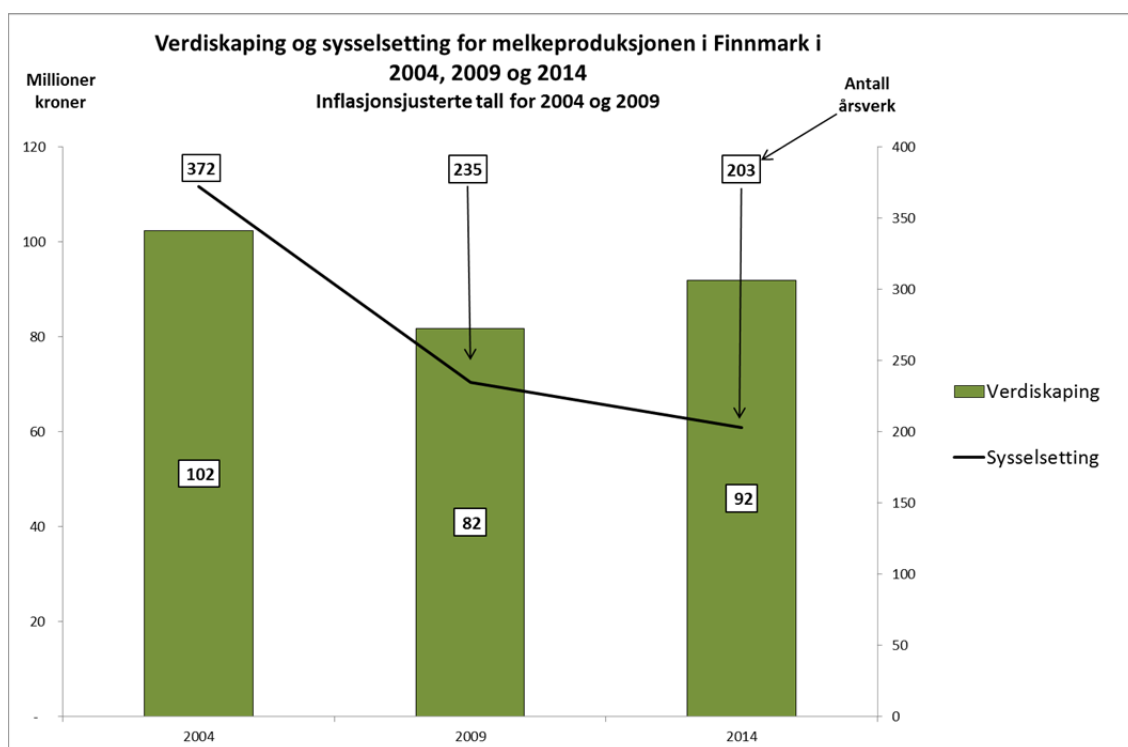
Tabell 3.7 Verdiskaping og sysselsetting for alle produksjoner i 2004, 2009 og 2014 for noen kommuner i Finnmark. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping i 2004 og 2009. 2014= 100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2014	2004	2009	2014
Alta	40 652	34 676	39 912	164	112	101
Tana	28 652	22 768	27 551	124	74	69
Sør-Varanger	13 772	12 866	13 684	56	39	32
Porsanger	9 697	8 464	8 463	51	32	27
Vadsø	5 441	5 535	6 279	25	25	17
Karasjok	9 703	6 346	5 846	39	19	13
Nesseby	1 613	3 632	4 671	11	19	14
Finnmark	115 674	106 782	121 262	301	367	535

3.5.1 Utvikling i mjølkeproduksjonen over tid

I 2004 var det nesten 3 200 mjølkekyr i Finnmark. Dette tallet ble redusert til 3 000 kyr i 2009 og til omtrent 2 800 kyr i 2014. Mjølkeytelsen per årsku har økt de siste årene, men likevel viser figur 3.7 at verdiskapingen i mjølkeproduksjonen har blitt redusert fra 102 millioner kroner i 2004 til 92 millioner kroner i 2014. Men verdiskapingen i mjølkeproduksjonen var større i 2014 enn i 2009. Lønnsomheten i mjølkeproduksjonen er bedre i 2014 enn den var i 2009.

Sysselsettingen knyttet til mjølkeproduksjonen er kraftig redusert fra 372 årsverk i 2004 til 203 årsverk i 2014.

Figur 3.7 Verdiskaping og sysselsetting for mjølkeproduksjonen i Finnmark for 2004, 2009 og 2014. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping 2004 og 2009

Verdiskapingen av mjølkeproduksjonen har blitt redusert fra 2004 til 2014 for fleste kommunene i Finnmark. Tabell 3.8 viser at verdiskapingen av mjølkeproduksjonen i Alta omtrent er på samme nivå i 2014 som i 2004.

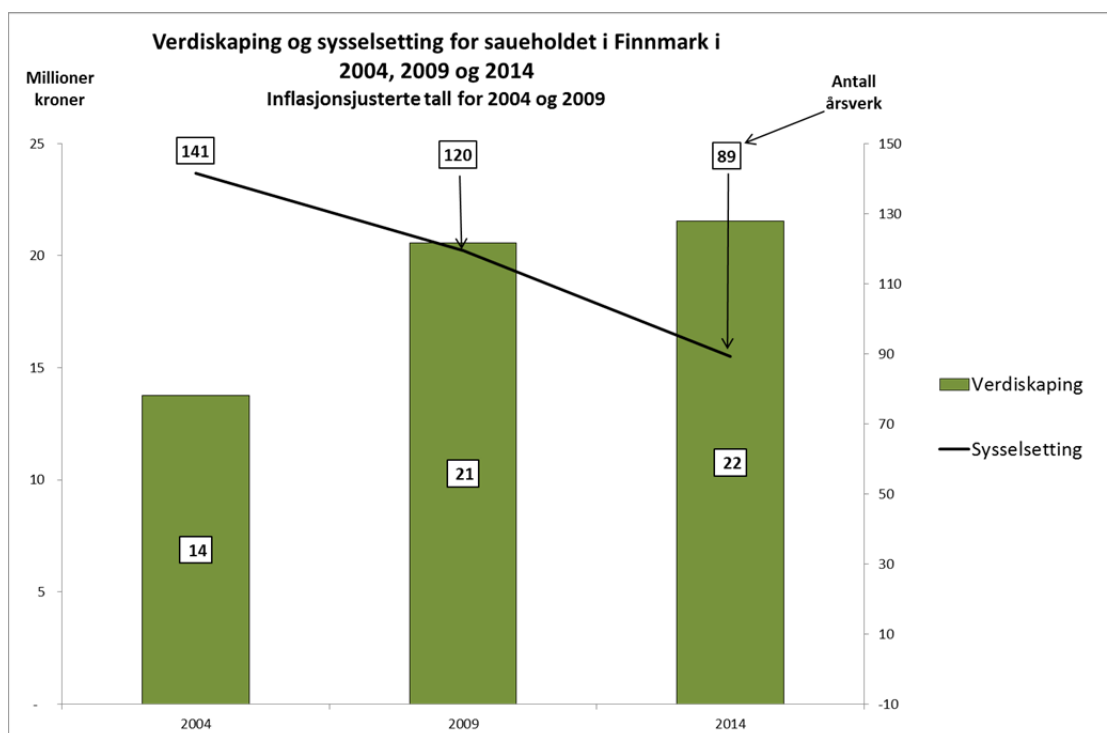
Tabell 3.8 Verdiskaping og sysselsetting for mjølkeproduksjonen i 2004, 2009 og 2014 for noen kommuner i Finnmark. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2014=100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2014	2004	2009	2014
Alta	36 376	29 863	36 093	130	86	83
Tana	25 117	18 025	23 371	87	50	50
Sør-Varanger	12 104	11 730	12 803	44	34	27
Karasjok	9 642	6 197	5 623	33	18	12
Porsanger	6 861	5 774	5 284	25	17	11
Kautokeino	5 367	4 454	2 269	24	14	5
Vadsø	2 647	1 632	2 676	10	5	6
Finnmark	102 276	81 761	91 913	372	235	203

3.5.2 Utvikling av saueholdet over tid

Per 1. januar 2014 var det 11 800 sauer over og under et år i Finnmark ifølge produksjonstilskuddsregisteret. Tilsvarende antall sauer i 2009 var 11 300, mens det var 10 900

sauer i 2014. På tross av at det har blitt færre sauer i Finnmark, har verdiskapingen i saueholdet økt over år. Figur 3.8 viser en verdiskaping i saueholdet i 2014, 2009 og 2004 på henholdsvis 22, 21 og 14 millioner kroner. Økonomien i saueholdet har ifølge driftsgranskingene i jordbruket forbedret seg betydelig de siste årene i forhold til det som var tilfelle først på 2000-tallet.

Figur 3.8 Verdiskaping og sysselsetting for saueholdet i Finnmark for 2004, 2009 og 2014. Inflasjonsjusterte tall for verdiskaping 2004 og 2009

Alle sauebruk fra Nord-Norge som var med i driftsgranskingene i jordbruket i 2012, oppnådde i gjennomsnitt et vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk på 241 000 kroner. Tilsvarende tall for driftsgranskingene i 2003 var på kr 121 000, noe som utgjør 142 000 kroner målt i 2014-verdi.

Tabell 3.9 Verdiskaping og sysselsetting for saueholdet i 2004, 2009 og 2014 for noen kommuner i Finnmark. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2014 = 100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2014	2004	2009	2014
Porsanger	2 815	2 631	3 066	26	15	15
Tana	2 538	3 478	3 363	34	20	16
Vadsø	2 371	3 243	3 315	14	19	11
Alta	2 217	3 880	3 274	25	23	16
Nesseby	1 159	2 906	3 688	9	17	12
Vardø	948	1 258	1 725	6	7	4
Sør-Varanger	587	843	860	8	5	4
Finnmark	13 765	20 564	21 539	141	120	89

I 2004 var det 173 bruk i Finnmark som søkte om produksjonstilskudd for sau og i 2014 var dette tallet redusert til 112. Sauebrukene har etter hvert blitt større og mer rasjonelle, og det samlede arbeidsforbruket i saueholdet i Finnmark er beregnet å være redusert fra 141 årsverk i 2004 til 89 årsverk i 2014.

Verdiskapingen i saueholdet har økt i fleste kommunene i fylket fra 2004 til 2014. Porsanger, Tana, Vadsø og Alta er de største sauekommunene i Finnmark. Dette går fram av tabell 3.9.

3.5.3 Utvikling av andre produksjoner over tid

Vi har slått sammen produksjonen av storfekjøtt, svinehold, egg, potet og grønnsaker i tabell 3.10. Verdiskapingen for disse produksjonene var på vel 5 millioner kroner i 2004. I 2009 og 2014 har verdiskapingen for disse produksjonene blitt redusert til i overkant av 4 og 2 millioner kroner. Sysselsettingen i disse andre jordbruksproduksjonene var i 2004, 2009 og 2014 på henholdsvis 20, 13 og 9 årsverk.

Tabell 3.10 Verdiskaping og sysselsetting for storfekjøtt, svinehold, fjørfe, potet og grønnsaksproduksjon i 2004, 2009 og 2014 for noen kommuner i Finnmark. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2014 = 100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2014	2004	2009	2014
Alta	2 059	934	545	9	3	2
Sør-Varanger	1 081	293	21	4	1	0
Tana	996	1 266	817	3	4	2
Vadsø	423	660	288	2	2	1
Lebesby	338	873	437	1	2	4
Finnmark	5 226	4 457	2 221	20	13	9

Vedlegg 1 Nærmere om beregningene

Beregningene i kapittel 3 i dette notatet er gjort med utgangspunkt i data fra produksjonstilskudsregisteret hos Landbruksdirektoratet og driftsgranskingene hos NILF. Vi har brukt dyretallet per 1. januar 2014 for husdyrproduksjonene og areal per 31. juli 2013 for planteproduksjoner.

Det er gjort beregninger for alle de 14 kommunene i Finnmark som har jordbruksproduksjon. Beregninger er gjort for alle typer driftsformer.

I en konkret kommune i Finnmark var det per 1. januar 2014 i alt 378 mjølkekyr på 15 bruk. For å beregne produksjonsinntekter, verdiskaping og sysselsetting for denne produksjonen i denne kommunen, ble det brukt tall for alle melkebrukene i Finnmark. Disse hadde 25,5 årskyr i gjennomsnitt.

Tabell V.1 Beregningseksempel produksjonsinntekter, verdiskaping og arbeidsforbruk, for mjølkeproduksjonen i en kommune i Finnmark i 2014

Antall mjølkekyr	Produksjonsinntekter, kr		Verdiskaping, kr		Arbeidsforbruk, timer	
	Per ku	Sum	Per ku	Sum	Per ku	Sum
378	79 830	30 175 775	33 872	12 803 412	133,7	50 555

Vedlegg 2 Produksjonsinntektene

Tabell V.2 Produksjonsinntektene i 2014 for de ulike kommunene i Finnmark, mill. kroner

Kommuner Finnmark	Plante- produksjons- inntekter	Husdyr- produksjons- inntekter	Tilskudd	Andre inntekter	Sum produksjons- inntekter
Vardø	0,0	1,4	2,0	0,0	3,4
Vadsø	0,2	6,5	7,7	0,2	14,5
Hammerfest	0,0	0,8	1,9	0,1	2,9
Kautokeino	0,1	3,0	2,4	0,0	5,5
Alta	2,4	53,5	44,8	1,1	101,8
Kvalsund	0,0	0,2	0,4	0,0	0,6
Porsanger	0,5	9,2	10,9	0,3	20,9
Karasjok	0,2	7,4	6,1	0,1	13,9
Lebesby	0,1	7,5	3,3	0,0	11,0
Gamvik	0,0	0,3	0,7	0,0	1,1
Berlevåg	0,0	0,1	0,2	0,0	0,3
Tana	1,1	34,8	30,6	0,7	67,1
Nesseby	0,1	4,2	6,0	0,1	10,4
Sør-Varanger	0,6	17,2	14,5	0,2	32,6

Vedlegg 3 Verdiskaping og sysselsetting

Tabell V.3 Verdiskaping og sysselsetting i 2014 for de ulike kommunene i Finnmark

Kommuner Finnmark	Verdiskaping, tusen kroner	Verdiskaping per innbygger, kroner	Sysselsetting, årsverk	Arbeidsforbruk per innbygger, timer
Vardø	1 725	814	4	4
Vadsø	6 279	1 009	17	5
Hammerfest	1 072	104	5	1
Kautokeino	2 338	798	5	3
Alta	39 912	2 014	101	9
Kvalsund	240	229	1	2
Porsanger	8 463	2 135	27	12
Karasjok	5 846	2 167	13	9
Lebesby	3 375	2 517	10	14
Gamvik	417	380	2	3
Berlevåg	101	96	0	1
Tana	27 551	9 556	69	44
Nesseby	4 671	5 082	14	28
Sør-Varanger	13 684	1 356	32	6

Vedlegg 4 Verdiskaping ulike driftsformer

Tabell V.4 Verdiskaping i 2014 for forskjellige driftsformer i de ulike kommunene i Finnmark

Finnmark	Verdiskaping mjølkeproduksjon, tusen kroner	Verdiskaping sauehold, tusen kroner	Verdiskaping andre produksjoner, tusen kroner
Vardø	0	1 725	0
Vadsø	2 676	3 315	288
Hammerfest	0	1 072	0
Kautokeino	2 269	68	0
Alta	36 093	3 274	545
Kvalsund	0	240	0
Porsanger	5 284	3 066	113
Karasjok	5 623	223	0
Lebesby	2 811	127	437
Gamvik	0	417	0
Berlevåg	0	101	0
Tana	23 371	3 363	817
Nesseby	982	3 688	0
Sør-Varanger	12 803	860	21

Vedlegg 5 Verdiskaping og årsverk i ulike år

Tabell V.5 Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for alle produksjoner. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2014 = 100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2014	2004	2009	2014
Vardø	1 242	1 521	1 725	7	8	4
Vadsø	5 441	5 535	6 279	25	25	17
Hammerfest	346	1 081	1 072	5	6	5
Kautokeino	5 369	4 558	2 338	25	14	5
Alta	40 652	34 676	39 912	164	112	101
Loppa	-6	0	0	1	0	0
Hasvik	0	44	0	0	0	0
Kvalsund	1 421	711	240	9	3	1
Porsanger	9 697	8 464	8 463	51	32	27
Karasjok	9 703	6 346	5 846	39	19	13
Lebesby	3 053	4 108	3 375	14	13	10
Gamvik	180	348	417	3	2	2
Berlevåg	127	123	101	1	1	0
Tana	28 652	22 768	27 551	124	74	69
Nesseby	1 613	3 632	4 671	11	19	14
Sør-Varanger	13 772	12 866	13 684	56	39	32

Tabell V.6 Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for mjølkeproduksjon. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2014 = 100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2014	2004	2009	2014
Vardø	0	0	0	0	0	0
Vadsø	2 647	1 632	2 676	10	5	6
Hammerfest	0	0	0	0	0	0
Kautokeino	5 367	4 454	2 269	24	14	5
Alta	36 376	29 863	36 093	130	86	83
Hasvik	0	0	0	0	0	0
Kvalsund	1 187	449	0	5	1	0
Porsanger	6 861	5 774	5 284	25	17	11
Karasjok	9 642	6 197	5 623	33	18	12
Lebesby	2 521	2 925	2 811	11	9	6
Gamvik	0	0	0	0	0	0
Berlevåg	0	0	0	0	0	0
Tana	25 117	18 025	23 371	87	50	50
Nesseby	454	714	982	2	2	2
Sør-Varanger	12 104	11 730	12 803	44	34	27

Tabell V.7 Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for sauehold. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2014 = 100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2014	2004	2009	2014
Vardø	948	1 258	1 725	6	7	4
Vadsø	2 371	3 243	3 315	14	19	11
Hammerfest	346	985	1 072	5	6	5
Kautokeino	2	105	68	1	1	0
Alta	2 217	3 880	3 274	25	23	16
Hasvik	0	44	0	0	0	0
Kvalsund	219	262	240	3	2	1
Porsanger	2 815	2 631	3 066	26	15	15
Karasjok	61	149	223	6	1	1
Lebesby	194	310	127	2	2	1
Gamvik	180	348	417	3	2	2
Berlevåg	127	123	101	1	1	0
Tana	2 538	3 478	3 363	34	20	16
Nesseby	1 159	2 906	3 688	9	17	12
Sør-Varanger	587	843	860	8	5	4

Tabell V.8 Verdiskaping og sysselsetting i ulike kommuner i ulike år for svinehold, storfekjøtt, fjørfe, potet og grønnsaker. Inflasjonsjusterte tall for 2004 og 2009. 2014 = 100

Kommuner	Verdiskaping, 1000 kroner			Sysselsetting, årsverk		
	2004	2009	2014	2004	2009	2014
Vardø	293	263	0	1	0	0
Vadsø	423	660	288	2	2	1
Hammerfest	0	96	0	0	0	0
Kautokeino	0	0	0	0	0	0
Alta	2 059	934	545	9	3	2
Hasvik	0	0	0	0	0	0
Kvalsund	15	0	0	1	0	0
Porsanger	21	59	113	0	0	0
Karasjok	0	0	0	0	0	0
Lebesby	338	873	437	1	2	4
Gamvik	0	0	0	0	0	0
Berlevåg	0	0	0	0	0	0
Tana	996	1 266	817	3	4	2
Nesseby	0	12	0	0	0	0
Sør-Varanger	1 081	293	21	4	1	0

Referanser

Lien, G., Skarsem, K., Ørbech, M., Stornes, O.K., 2004. Verdiskaping og sysselsetting i Hedmarksjordbruket. NILF-notat 2004-10. Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning, Oslo.

Landbruksdirektoratet, 2014. Produksjonstilskudd i jordbruket. Antall statistikk per 01.01.14 og per 31.07.13. Internett: <http://32.247.61.17/skf/pt900/1320/13202030.HTM>. Lastet ned 14. august 2014. Landbruksdirektoratet, Oslo.

Landbruksdirektoratet, 2013. Produksjonstilskudd i jordbruket. Fordeling av søkere per 31.07.13. Internett: <http://32.247.61.17/skf/pt900/1310/1310f20f.htm>. Lastet ned 14. august 2014. Landbruksdirektoratet, Oslo.

SSB, 2014. Definisjon bruttoprodukt og verdiskaping. Internett: [2http://www.ssb.no/a/metadata/conceptvariable/vardok/1744/nb](http://www.ssb.no/a/metadata/conceptvariable/vardok/1744/nb). Lastet ned 5. desember 2014. Statistisk sentralbyrå, Oslo-Kongsvinger.

Tidligere utgitt i denne serien – 2014

- 2014–1 Kriteriebasert fordeling av fylkesvise BU-midler. Forslag til fordelingsmodell. Stine Evensen Sørbye, Ivar Pettersen, 33 s.
- 2014–2 Økonomien i jordbruket i Nord-Norge 2012. Øyvind Hansen, 73 s.
- 2014–3 Økonomien i jordbruket på Vestlandet. Trendar og økonomisk utvikling. Anna Smedsdal, Heidi Knutsen, 70 s.
- 2014–4 Verdiskaping og sysselsetting av landbruket i Troms. Ole Kristian Stornes, 43 s.
- 2014–5 Melding om årsveksten 2013. Normalårsavlinger og registrerte avlinger. Habtamu A. Terefe, Paul Henrik Ring, Oddmund Hjukse, 16 s.
- 2014–6 Økonomien i landbruket i Trøndelag. Utviklingstrekk 2003–2012. Tabellsamling 2008–2012. Kjell Staven, Eystein Ystad, Svein Holien, Siv Karin Paulsen Rye, Inger Sofie Murvold Knutsen, 75 s.
- 2014–7 Arbeidstidsundersøkelse i reindriften. Anne Strøm Prestvik, 25 s.
- 2014–8 Økonomien i jordbruket i Agder-fylka og Rogaland. Trendar og økonomisk utvikling 2003–2012. Tabellsamling 2008–2012. Signe Kårstad, Heidi Knutsen, 74 s.
- 2014–9 Årsaker til manglende motivasjon for økologisk dyrkning blant norske frukt-, bær- og grønnsaksdyrkere. Anna Birgitte Milford, 39 s.
- 2014-11 CAP2013: Hva betyr det for norsk matsektor? Klaus Mittenzwei, Hilde Helgesen, 34 s.
- 2014-12 Marked før regulering: Vurdering av statlige lagringstiltak for sikker matkornforsyning. Ivar Pettersen, 39 s.
- 2014-13 Effekt- og resultatindikatorer for Innovasjon Norges virkemidler til jordbruksforetak. Anne Strøm Prestvik, Ivar Pettersen, 35 s.

ADRESSE HOVEDKONTOR

Postadresse:	Kontoradresse:	Telefon: 22 36 72 00
Postboks 8024 Dep	Storgata 2-4-6	Telefaks: 22 36 72 99
0030 OSLO		E-post: postmottak@nilf.no
		Internett: www.nilf.no

ADRESSE DISTRIKTSKONTORER

Bergen	Postadresse:	Postboks 7317, 5020 BERGEN
	Telefon:	22 36 72 40
	Telefaks:	22 36 72 99
	E-post:	postmottak-Bergen@nilf.no
Trondheim	Postadresse:	Postboks 4718 – Sluppen, 7468 TRONDHEIM
	Telefon:	73 19 94 10
	Telefaks:	73 19 94 11
	E-post:	postmottak-Trondheim@nilf.no
Bodø	Postadresse:	Statens hus, Moloveien 10, 8002 BODØ
	Telefon:	22 36 72 51
	E-post:	postmottak-Bodo@nilf.no

ISBN 978-82-7077-899-7
ISSN 0805-9691

